

Функции

Какво е функция?

- Относително независима част от програмата, изпълняваща специфична задача
- Може да бъде изпълнявана многократно в различни моменти от живота на програмата
- Не същото като в математиката!
- Още: процедура, подпрограма, метод

Предимства на функциите

- Разбиване на една сложна задача на няколко по-лесни
- Избягване на повторение на код
- Възможност за преизползване на код
- Разпределение на работата
- Абстрахиране от реализацията
- Улеснява се поддръжката и тестването

Дефиниране на функция

- <сигнатура> { <тяло> }
- <сигнатура> ::= [**inline**] [<тип> | **void**]
<идентификатор> (<формални_параметри>)
- <параметри> ::= <празно> | **void** |
<параметър> { , <параметър> }
- <параметър> ::= <тип> [<идентификатор>]
- <тяло> ::= { <оператор> }

Извикване на функция

- $\langle \text{име} \rangle (\langle \text{фактически\_параметри} \rangle)$
- $\langle \text{фактически\_параметри} \rangle ::= \langle \text{празно} \rangle \mid \text{void} \mid \langle \text{израз} \rangle \{, \langle \text{израз} \rangle \}$
- извикването на функция е операция с много висок приоритет
- типът на израза съвпада с типа на функцията

Връщане на резултат

- **return** [<израз>;
- <израз> е от типа на функцията
- работата на функцията се прекратява незабавно (като цикъл при break)
- стойността на <израз> се замества на мястото на извикване на функцията

Деклариране на функция

- <сигнатура>;
- Обещание за дефиниция на функция
- Декларацията не е задължителна
- Може да има много декларации на една и съща функция
- Но може да има само една дефиниция
- Неизпълнените обещания водят до грешка
  - освен когато не се разчита на тях

Пример

```
double triarea(double x1, double y1, double x2, double y2,
               double x3, double y3) {
    double a = distance(x1, y1, x2, y2);
    double b = distance(x2, y2, x3, y3);
    double c = distance(x1, y1, x3, y3);
    return heron(a, b, c);
}

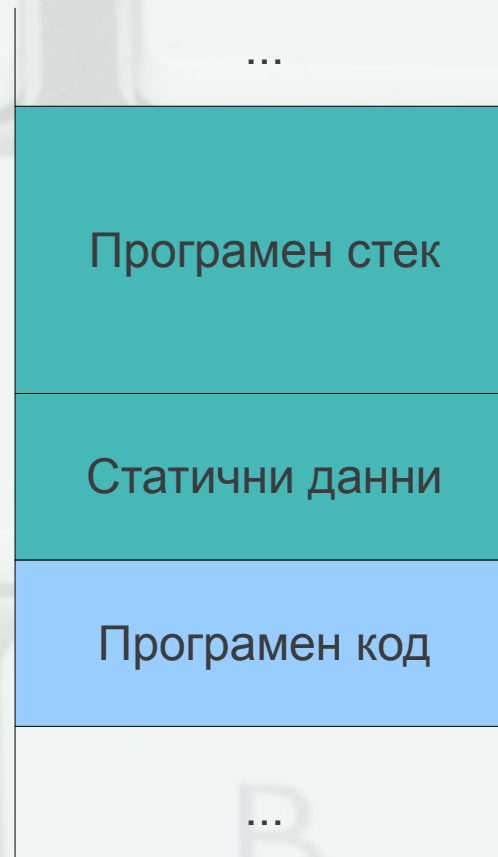
double distance(double x1, double y1, double x2, double y2) {
    return sqrt(sqr(x2-x1)+sqr(y2-y1));
}

double heron(double a, double b, double c) {
    double p = (a+b+c)/2;
    return sqrt(p*(p-a)*(p-b)*(p-c));
}

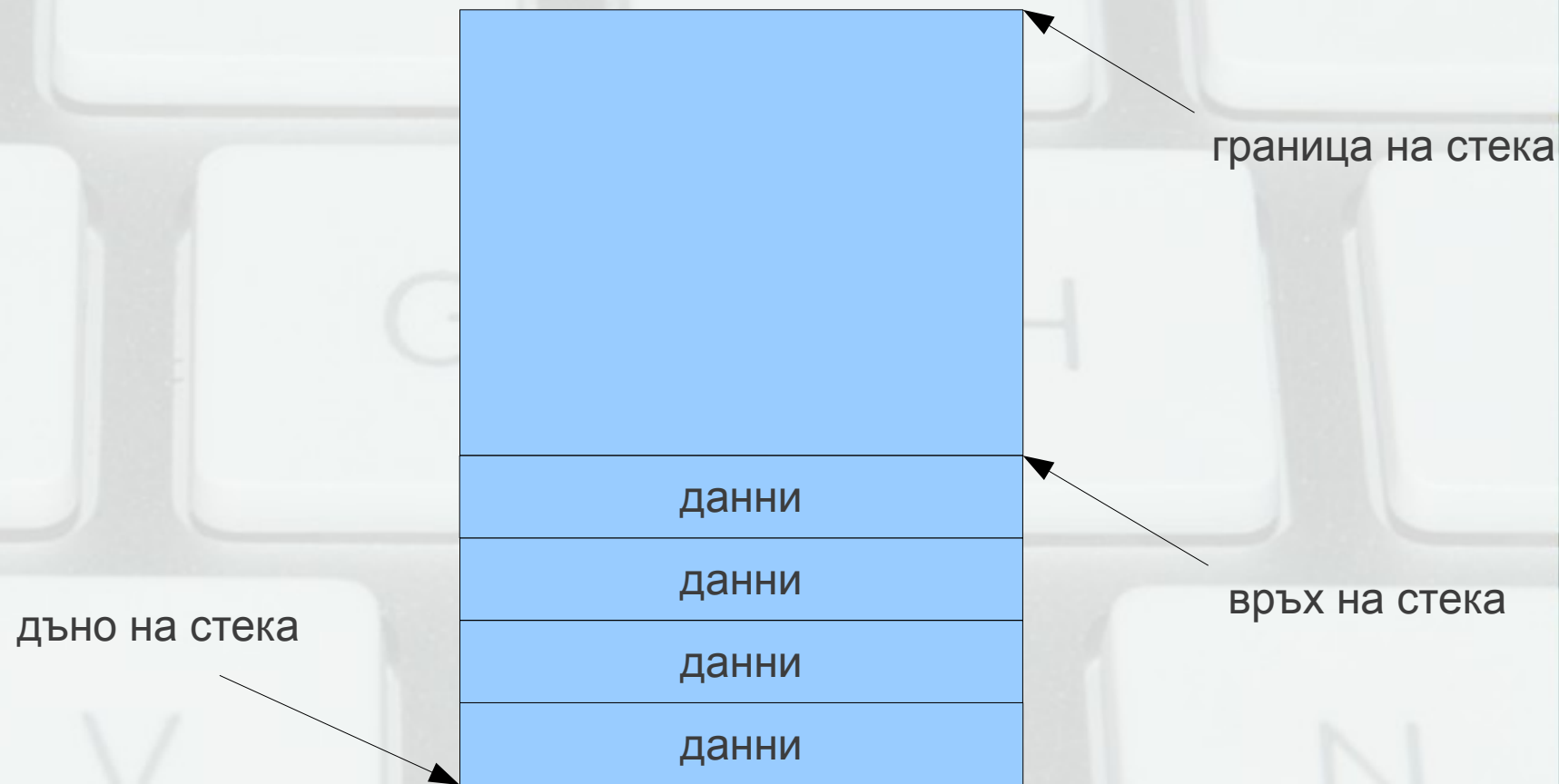
double sqr(double x) { return x*x; }
```


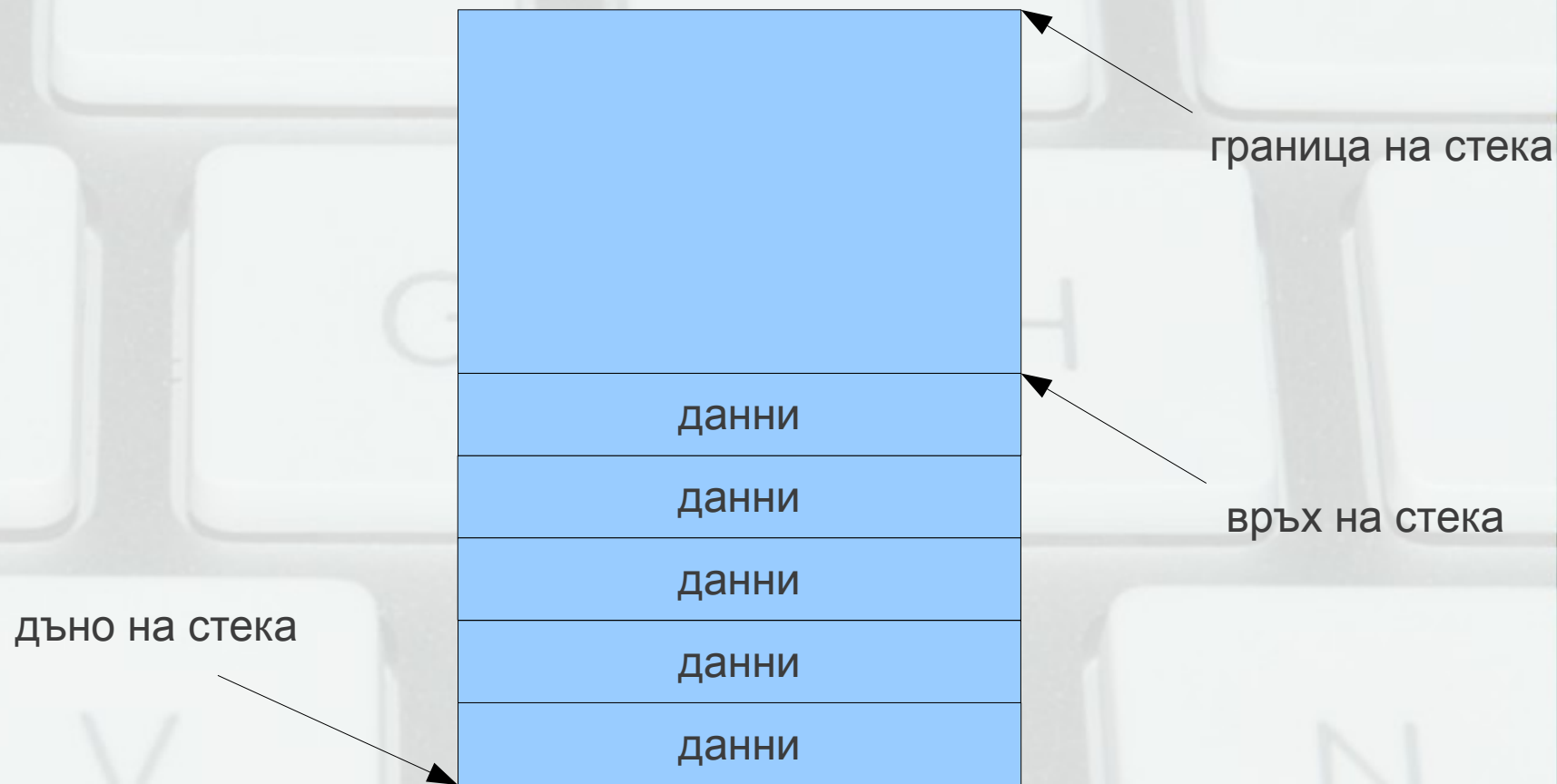
Схема на програмната памет

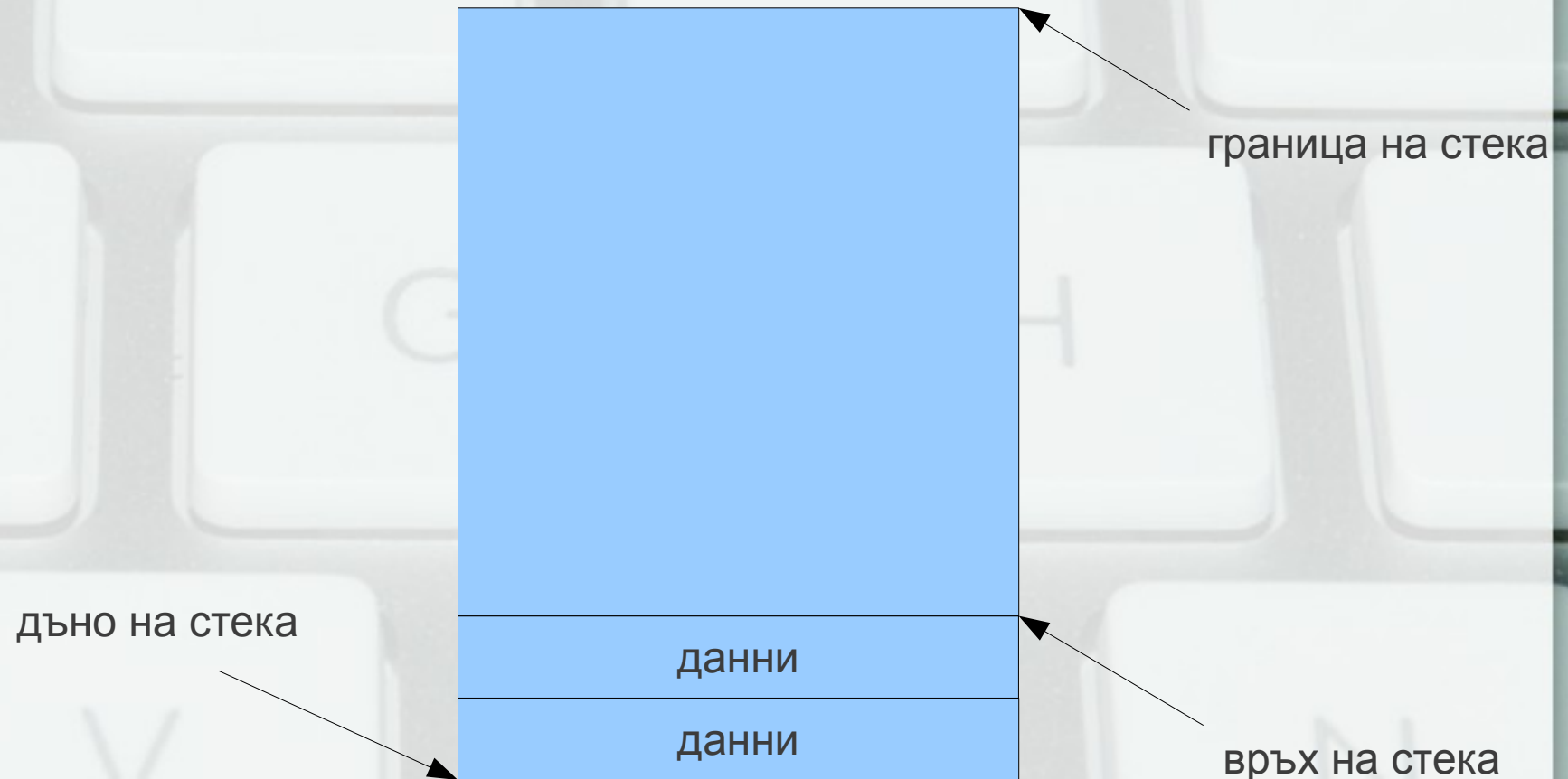
Програмен стек

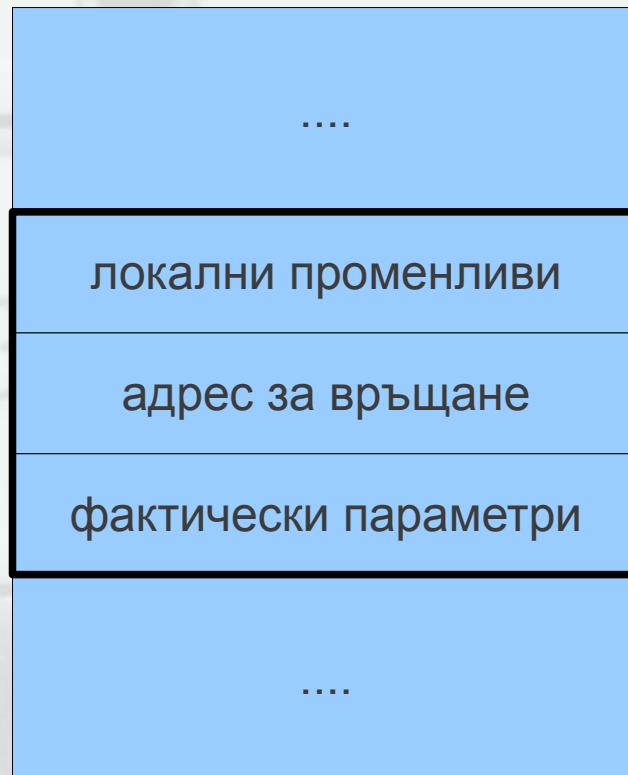
Програмен стек

Програмен стек

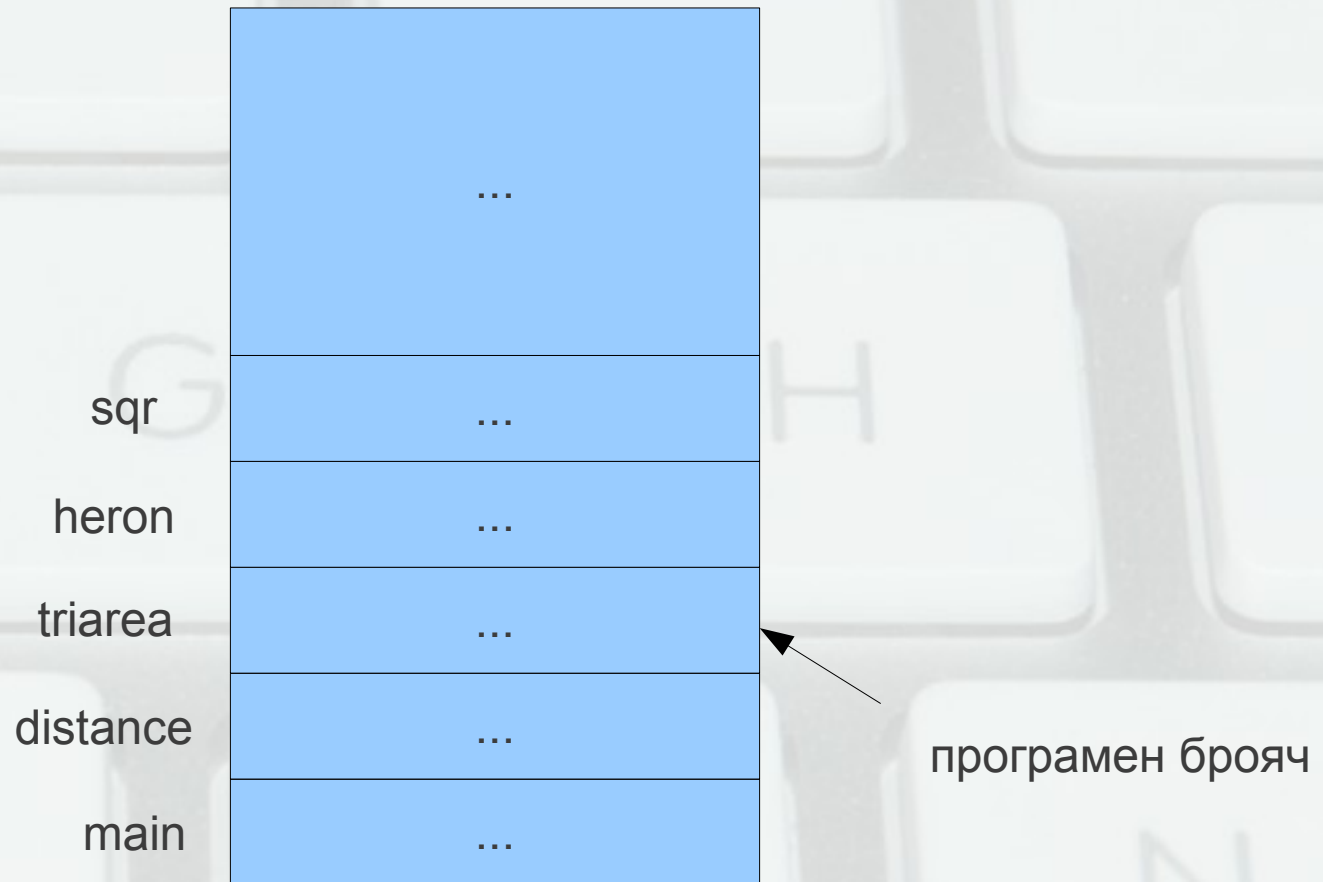
Стекова рамка на функция

рамков указател

Област за програмен код

Предаване по стойност (call by value)

- пресмята се стойността на фактическия параметър
- в стековата рамка на функцията се създава копие на стойността
- всяка промяна на стойността остава локална за функцията
- при завършване на функцията, предадената стойност и всички нейни промени изчезват

Странични ефекти

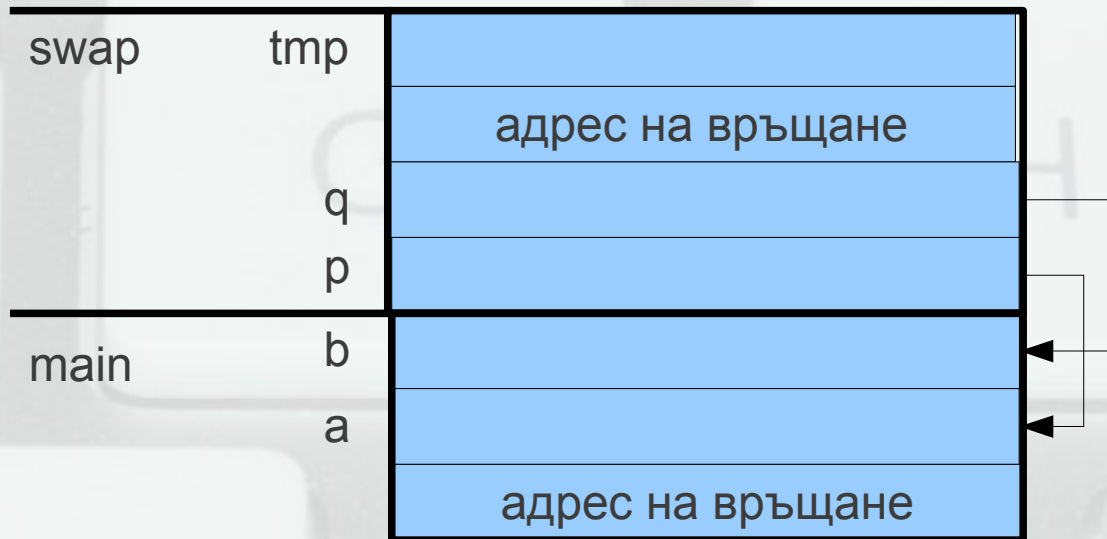
- Използване на глобални променливи
- Използване на статични променливи **static** <дефиниция_на_променлива>
- Работа с вход/изход

Предаване по указател (адрес) (call by pointer)

- Размяна на две променливи

```
void swap(int* p, int* q) {  
    int tmp = *p; *p = *q; *q = tmp;  
}  
int main() {  
    int a = 5, b = 8;  
    swap(&a, &b);  
    cout << a << ' ' << b << endl;  
}
```

Стекова рамка при предаване по указател

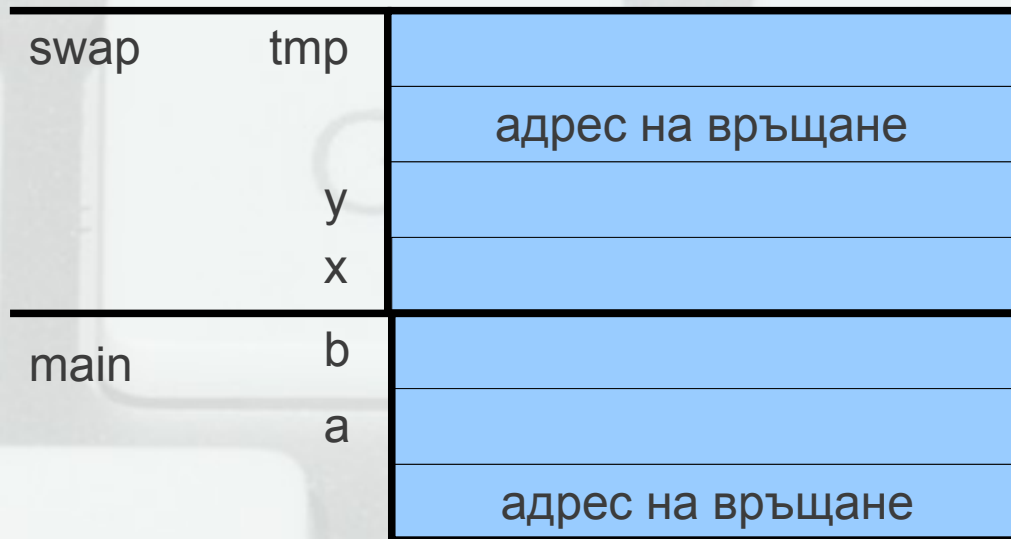

Предаване по псевдоним (референция) (call by reference)

- Размяна на две променливи

```
void swap(int& x, int& y) {  
    int tmp = x; x = y; y = tmp;  
}  
int main() {  
    int a = 5, b = 8;  
    swap(a, b);  
    cout << a << ' ' << b << endl;  
}
```

Стекова рамка при предаване по псевдоним

Претоварване на функции (overloading)

- Сигнатурата на функцията зависи от:
  - типа на връщане
  - типа и реда на параметрите
- Функции с едно и също име и различна сигнатура се третират като различни
- Предимство: еднакво име независимо от типа
- Проблем: може да възникне нееднозначност при извикването

Предаване на масиви като параметри

- `<параметър_масив> ::=`
    `<тип> <име> [[<константен_израз]] |`
    `<тип>* <име>`
- изразът в скобите се игнорира!
- масивите се предават по указател
- промените в масива винаги се отразяват в оригинала
- размерът на масива обикновено се подава като допълнителен параметър

Примерни функции

- Въвеждане на масив
- Извеждане на масив
- Търсене на елемент в масив
- Проверка за равенство на два низа

Връщане на повече от един резултат

- Пример: намиране на най-малкия и най-големия елемент на масив
- `void findMinMax(int a[], int n, int& min, int& max);`

Предаване на многомерни масиви като параметри

- `<параметър_многомерен_масив> ::=`
    `<тип> <идентификатор> [[<константа>]]`
    `{[<константа>]}` |
    `<тип> (*<идентификатор>) {[<константа>]}`
- **Внимание!** `int* a[10]` е различно от `int (*a)[10]`!
- константата в първите скоби се игнорира!
- многомерните масиви също се предават по указател

Предаване на многомерни масиви като параметри

- `<параметър_многомерен_масив> ::=`
    `<тип> <идентификатор> [[<константа>]]`
    `{[<константа>]}` |
    `<тип> (*<идентификатор>) {[<константа>]}`
- **Внимание!** `int* a[10]` е различно от `int (*a)[10]`!
- константата в първите скоби се игнорира!
- многомерните масиви също се предават по указател

Предаване на многомерни масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_многомерен\_масив} \rangle ::=$
     $\langle \text{тип} \rangle \langle \text{идентификатор} \rangle \{ \langle \text{константа} \rangle \}$
     $\{ \langle \text{константа} \rangle \} |$
     $\langle \text{тип} \rangle (* \langle \text{идентификатор} \rangle) \{ \langle \text{константа} \rangle \}$
- първата размерност трябва да се подаде като допълнителен параметър
- другите размерности се предават, за да се пресмятат правилно позициите на елементите

Примерни функции

- Извеждане на матрица от числа
- Прочитане на масив от низове
- Проверка за срещане на дума в масив от низове
- Умножение на две правоъгълни матрици

Указателите като върнат резултат

- **Внимание:** връщат се указатели към обекти, които ще продължат да съществуват след като функцията приключи

```
int* pointMax(int* p, int* q) {  
    if (*p > *q)  
        return p;  
    return q;  
}  
int* r = pointMax(&a, &b); (*r)--;
```

Псевдонимите като върнат резултат

- Важи същото правило като за указателите

- ```
int& middle(int& x, int& y, int& z) {
    if (x <= y && y <= z || z <= x && x <= y)
        return y;
    if (y <= z && z <= x || x <= z && z <= y)
        return z;
    return x;
}
```

- `middle(x, y, z) = 5;`

# Масивите като върнат резултат

- Функциите не могат да бъдат от тип масив
- Но могат да бъдат от тип указател
- По този начин може да се връщат едномерни масиви
- **Внимание:** връщат се само масиви, които ще продължат да съществуват след като функцията завърши

# Примери

- Връщане на позицията на първото срещане на даден символ в низ
- Връщане на позицията на първото различие между два низа